

VI TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Si 15:15-20)

Lugemine Siiraki tarkuseraamatust:

Jumal andis inimesele oma käsud ja seadused. Kui sa tahad, võid neid pidada, täita ustavalt Jumala tahtmist. Tema paneb sinu ette tule ja vee, ning sa sirutad oma käe selle järele, mida sa ihaldad.

Inimese ees on elu ja surm; mida ta soovib, see saab talle osaks. Suur on Issanda tarkus, tema on vägev ja võimukas ning näeb kõike. Issanda silmad on kõige ta loodu üle, tema teab inimese kõiki tegusid. Tema ei ole kellelgi käskinud pattu teha. Tema ei astu välja petise kaitseks.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 119:1-2 4-5. 17-18. 33-34 R:1b)

R: Õnnis on see, kes elab Issanda seaduse järgi.

Õnnis on see, kes on laitmatu eluteel,

kes elab Issanda seaduse järgi.

Õndsad on need, kes peavad kinni ta käsust,

need, kes otsivad teda kõigest südamest.

R:

Sina oled andnud oma käsud,

et neist tõsimeeli kinni peetaks.

Oleksid mu sammud ometi kindlad

käima sinu seaduste teedel.

R:

Kanna hoolt minu, oma sulase eest,

siis ma elan sinu Sõna järgi.

Ava mu silmad nägema

sinu seaduste imesid.

R:

Juhata mind, Issand, oma seaduste teele,

siis ma hoian sinu poole kuni lõpuni.

Anna mulle tarkust sinu seadust taga nõuda,

olla su seaduse kuulekas täitja.

R:

(Teine lugemine 1Ko 2:6-10)

Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast korintlastele:

Vennad, me kõneleme tarkusest täiuslike seas. See ei ole siitilma tarkus, ega siitilma valitsejate tarkus, kes kord oma võimust ilma jäävad. Vaid me kuulutame Jumala salajasse peidetud tarkust, mille Jumal on ette määranud enne aegade algust meie ülevuseks ja auks. Keegi siitilma valitsejaist ei ole seda ära tundnud, sest kui nad oleksid selle tarkuse ära tundnud, siis ei oleks nad kirkuse Issandat risti lõönud. Jah, meie kuulutame nii, nagu kirjas seisab: "Mida ükski silm pole näinud ega ükski kõrv kuulnud, mida inimese süda pole osanud arvata, selle on Jumal valmistanud neile, kes teda armastavad." Ning meile on Jumal selle ilmutanud oma Vaimus, sest Vaim tungib kõikjale ja teab ära ka Jumala sügavaimad saladused.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 17:17)

Halleluuja. Issand, sinu Sõna on tõde.

Pühitse meid oma tõe läbi. Halleluuja.

(Evangeelium Mt 5:17-37 lüh >> << 20-22a.27-28.33-34a.37)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Sel ajal ütles Jeesus rahvale: "Ärge arvake, et ma olen tulnud seadust ja prohveteid tühjaks tegema. Ma ei ole tulnud neid tühjaks tegema, vaid täitma. Tõesti, ma ütlen teile, väikseimgi kirjamärk ei kao seadusest seni, kuni taevas ja maa püsivad, kuni kõik, mis peab sündima, on sündinud. Kes aga iganes nendest käskudest kasvõi kõige pisema tühjaks teeb ja õpetab seda ka teistele, teda hüütakse vähimaks taevariigis, kes aga käsu järgi elab ja nii ka teisi õpetab, tema saab suureks taevariigis. Sest ma ütlen teile: kui teie õiglus pole parem kirjatundjate ja variseride omast, siis te ei pääse taevariiki. Te olete ju kuulnud, mida muistsele põlvele öeldud: ära tapa. Ning igaühe üle, kes tapab, tuleb kohut mõista. Aga mina ütlen teile: igaüks, kes oma venna peale vihastab, läheb kohtu alla, kes aga ütleb oma vennale "sa lollpea", läheb suurkohtu alla, kes aga ütleb talle "sina sõge pagan", läheb põrgutulle.

Kui sa nüüd oma ohvriandi altarile tood ja sulle tuleb meelde, et su vennal on midagi sinu vastu, siis

jäta oma and altari ette ja mine lepi kõigepealt oma vennaga ära, siis tule ja too oma and. Sõlmi rahu oma vastasega ja ära viivita, kuni sa temaga kohtu poole teel oled, et ta ei annaks sind kohtuniku kätte ja et kohtunik ei annaks sind kohtusulase kätte ja sind ei heidetaks vangitorni. Tõesti ma ütlen sulle: sa ei pääse sealt enne, kuni sa oled ära maksnud viimsegi veeringu.

Te olete kuulnud, et on öeldud: ära riku abielu. Aga mina ütlen teile: igaüks, kes vaatab naise peale teda himustades, on juba temaga abielu rikkunud oma südames. Kui sinu parem silm sind kiusatusse saadab, siis kisu see välja ja viska minema, sest sulle on parem kaotada üks ihuliikmetest, kui et kogu su ihu peaks põrgusse heidetama. Ja kui sinu parem käsi sind kiusatusse saadab, siis raiu see maha ja viska minema, sest sulle on parem, et üks sinu ihuliikmetest hukkub, kui et kogu sinu ihu satub põrgusse.

Seaduses on öeldud: kui mees oma naise minema ajab, peab ta temale lahutuskirja andma. Aga mina ütlen teile: kes oma naise minema ajab, muidu kui kõlvatu elu pärast, ajab oma naise abielu rikkuma, ja kes iganes võtab minemasaadetud naise, rikub abielu.

Veel te olete kuulnud, et muistsele põlvele on öeldud: ära vannu valet. Ja et Issandale antud vannet tuleb pidada. Aga mina ütlen teile: ärge üldse andke vannet, ei taeva nimel, sest see on Jumala aujärg, ega maa nimel, sest see on tema jalgealune, ega Jeruusalemma nimel, sest see on suure kuninga linn. Ärge vannet andes ka oma pead panti pange, sest ühtki juuksekarva oma peas ei suuda te muuta mustaks ega valgeks. Iga teie “jah” olgu “jah” ning teie “ei” olgu “ei”, sest kõik muu on kurjast.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kui inimene tahab õppida mängima mõnd pilli või saavutada sportlasena häid tulemusi, siis peab ta palju harjutama ehk treenima. Kuidas see käib? Ilmselt ei ole muud võimalust, kui et neid elemente, mis kohe ei õnnestu, korratakse nii kaua kuni hakkab välja tulema – proovitakse üha uuesti ja uuesti, kuni meel harjub nooti lugema või keha teatud lihasegruppe valitsema.

Inimsuhteid harjutada on aga palju keerulisem: näiteks abielu ei saa proovida, sest inimeste kooselu ei jää ainult virtuaalseks, vaid sellel on päris reaalsed tagajärjed nii osaliste psüühikale kui sellest suhtest sündida võivatele lastele. Oleks muidugi tore, kui tulevikus loodaks õppeotstarbelised virtuaalreaalsus-programmid, kus saaks harjutada abikaasaga argielu elamist, ja laste kasvatamist. Praegu saab seda paraku õppida ainult päris inimeste peal, kuid keegi ei tohi ju kasutada teist inimest pelgalt õppevahendina. Lisaks on igaühe isiksus erinev, näiteks võib ka üks ja sama kasvatusmeetod anda samas peres ühe lapse puhul häid tulemusi, teise puhul mitte. Inimestena püüame parimat, aga välja tuleb... nagu tuleb...

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kui me õpime tundma maailma enda ümber, siis saab meile varsti selgeks, kui palju on siin ebaausust ja ebaõiglust... ja ega meil endalgi ei jää muud üle, kui ühel või teisel viisil selles kurbmängus osaleda. Alates juba sellest, et inimesed ei ole võrdsed ei oma võimetelt ega lähtepositsioonilt: keegi on andekam kui teised, ja keegi sünnib ülikassasse perekonda, kus ta ei peagi pingutama. Ühel inimesel on õnne leida juba noorelt endale sobiv partner kogu eluks, teine vahetab mehi või naisi nagu kindaid, ja kolmas ei leia kedagi ning veedab kurvas üksinduses kõik oma elupäevad...

Ning ega Jumala ilmutuski meid selguse saamisel hellita. Näiteks, kuidas panna kokku kahte reeglit: “Kes oma naise minema ajab, rikub abielu” – ja kohe seal järel on öeldud: “Ärge üldse andke vannet...” Kuidas sellest vastuolust aru saada?

Vanne ehk töötus tähendab sisuliselt kohustuse võtmist ja valmisolekut seda täita, ning see on ka abielu sõlmimise aluseks. Kuidas siis üldse sõlmida lepinguid, kui inimene ei väljenda selgesti oma tahet täita selle tingimusi ja kui ta saab oma sõnadest meelevaldselt taganeda? Samas on tõsi, et teise inimese käitumist pole võimalik aastakümneid ette näha... ja olgem ausad, enda oma samuti mitte. Paljud abieluinimesed kasvavad lahku – keda kisub tagasi kunagise armsama juurde, kes leiab vananedes nooruseeliksiiriks noore armukese, kelle abielu läheb untsu äiade-ämmade pärast. Oleks vist palju nõuda, et abiellujad oskaksid ette näha kõiki neid – sageli üsna kauge tuleviku – arenguid.

Roomakatoliku kirikus on abielu kahe ristitud inimese vahel sakrament. Lahutamatu liit. Siiski on märgatav, et selle sisseviimise aluseks on olnud rohujuuretasand – lihtsad inimesed, keda nii valitsejad kui ühiskond said survestada kooselu püsimisele. Kuningad ja vürstid ise on aga alati elanud üsna kõlvatut elu, seda enam kui naise peamiseks ülesandeks on olnud meessoost troonipärija ilmaletoomine, nii et kui see ühe naisega ei õnnestunud, siis tuli järgmine ette võtta.

Armsad õed ja vennad, mida rikkamaks ja vabamaks on ühiskond saanud, seda rohkemad inimesed saavad mängida kuningaid ja loobuda oma töotusi pidamast. Kuid isegi selles näilises vabaduse rohkuses on üks väljakutse jäänud samaks: nimelt, Jumala seadused ei ole muutunud! Ja Jumalat võiks tema suure halastuse kõrval ikka karta ka.

Inimkond on harjunud teaduslikult maailma vaatama. Teaduses on ülesanded enamasti ühed ja samad, nende lahendused seevastu on teaduse arenedes üha uued. Inimeste elus on see-eest täpselt vastupidi: välised asjaolud küll muutuvad, kuid jõuda tuleb ikka sama vastuseni, sama lahenduseni,

mille Jeesus on meile kord südamele pannud... Aamen